

NARVIK KOMMUNE
Postboks 64
8501 NARVIK

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 09/01176-277

10.01.2024

Ark.: 326.12

Melding om vedtak i navnesak 2022/147 – naturnavn i Narvik kommune

Statens kartverk har gjort vedtak om skrivemåten av tolv naturnavn i Narvik kommune fordelt på tre nordsamiske navn og ni norske navn:

Løpenummer (se navnesaksskjema)	Vedtak	Navn på
1	Grønnlikollen	Haug
2	Skavlihøgda	Høgd
3	Onkanjárga	Nes i sjø
4	Kaffedalen	Søkk
5	Førstevatnet	Tjern
6	Trondskjæret	Skjær i sjø
7	Skitdalen	Søkk
8a	Unnavaráš	Fjell
9	Rundholmen	Holme i sjø
10	Langholmen	Skjær i sjø
11	Åneskjæran	Skjær i sjø
12	Bárka	Øy i sjø

Vedtaka er gjort med heimel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn. Se i det vedlagte navnesaksskjemaet for flere opplysninger om stedsnavna.

Bakgrunn

Navnesaken blei tatt opp av Kartverket 27.1.2023 etter at vi var blitt kontakta av forskjellige lokalkjente personer om stedsnavn som var i bruk på folkemunne, og som er foreslått til offentlig bruk, dvs. navna *Grønnlikollen*, *Kaffedalen*, *Førstevatnet*, *Trondskjæret*, *Litjefjellet*, *Rundholmen*, *Langholmen* og *Åneskjæran*. I tillegg blei det foreslått ei retting av skrivemåten *Skavikhøgda*, som blei opplyst å være ei feilskrivning for *Skavlihøgda*.

I en tidligere navnesak, sak 2022/145, inngikk det nordsamiske navnet *Baikagohpi*, som ifølge J. Qvigstad (1935) "De lappiske stedsnavn i Troms fylke", s. 110 har det norske parallellnavnet *Skitdalen*. Siden dette navnet ikke inngår i Sentralt stedsnavnregister, har Kartverket innlemma navnet Skitdalen i denne navnesaken for å få fastsatt en offentlig skrivemåte av navnet.

Tre nordsamiske stedsnavn med skrivemåtestatus foreslått inngikk også i saken: *Oŋkanjárga* (norsk parallellnavn: Ankeneset, skrivemåtestatus godkjent), *Unnaváráš* (norsk parallellnavn: Lillefjellet, skrivemåtestatus godkjent) og *Bárka* (norsk parallellnavn: Barøya, skrivemåtestatus godkjent). Navnesaken blei reist for å fastsette rette skrivemåter av navna til offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes til offentlig bruk, er hovedregelen å ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for det språket som navnet inngår i, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd. Alle funksjoner som et stedsnavn har, skal tas med i saksbehandlinga for å få fastsatt rett skrivemåte til offentlig bruk.

I *Utfyllende reglar om skrivemåten av norske namn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan norske stedsnavn skal normeres.

I *Utfyllende regler for skrivemåten av nordsamiske stedsnavn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan nordsamiske stedsnavn skal normeres. ([utfyllende-regler-for-skrivematen-av-nordsamiske-stedsnavn.pdf \(sametinget.no\)](https://www.sametinget.no/utfyllende-regler-for-skrivematen-av-nordsamiske-stedsnavn.pdf))

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

Uttale og skrifttradisjon

Opplysninger om uttale og ev. skrifttradisjon er ført inn i det vedlagte navnesaksskjemaet i kolonnene med overskrift "Skrivemåte(r) i offentlig bruk" og "Merknader/Begrunnelse" på det navnesaksskjemaet, se dette.

Hørings svar og tilråding

Narvik kommune informerte i brev av 28.4.2023 om at det hadde kommet inn en høringsuttalelse fra Várdo báiki språksenter datert 18.4.2023.

Sametinget ga foreløpige tilrådingar om skrivemåten av de nordsamiske navna i brev av 20.1.2023, og endelige tilrådingar i brev av 1.12.2023. De tilrådde skrivemåtene følger gjeldende rettskrivingsprinsipper for nordsamisk språk.

Det var ikke kommet inn uttalelser til de norske navna i saken. Det går fram av tilrådinga fra Språkrådet datert 9.1.2024 at Språkrådet har bedt Narvik kommune om opplysninger om de norske navna i saken, se opplysningene på navnesaksskjemaet med tilrådingar fra Språkrådet. Her blir det opplyst for navna Grønnlikollen, Skavlihøgda, Trondskjæret, Lillefjellet, Rundholmen, Langholmen, Skitdalen og Åneskjæran at "Narvik kommune er ikke kjent med lokal uttalelse, og har heller ikke fått inn noen høringsuttalelse fra lokale organisasjonar". Om navnet Kaffedalen blir det opplyst at kommunen kjenner til at navnet blir brukt av lokalkjente. Om navnet Førstevatnet blir det opplyst at dette navnet er skilta og at området er et populært

tursted, videre om at "på dialekt utales det ofte Førstevannet". Kommunen opplyser at navnet Skitdalen ikke er kjent, men at Skitdalshøgda er kjent blant lokalkjente.

Språkrådet har tilrådd skrivemåtene Grønnlikollen, Skavlihøgda, Kaffedalen, Førstevatnet, Trondskjæret, Skitdalen, Litlefjellet, Rundholmen, Langholmen, Åneskjæran og Barøya. Tilrådingene er ikke grunnlagt utover at det blir kommentert for skrivemåten Førstevatnet, at et annet vatn i nærheten har uttalen /-vatne/, og for Litlefjellet at "Vi tilrår skrivemåten Litle- i samsvar med tidligere vedtak i kommunen" (foreslått skrivemåte var Litjefjellet).

Kartverkets vurdering

Kartverket har fastsatt de tilrådte skrivemåtene for de nordsamiske navna *Onkanjárga*, *Unnaváráš* og *Bárka*, og de norske navna *Grønnlikollen*, *Skavlihøgda*, *Kaffedalen*, *Førstevatnet*, *Trondskjæret*, *Skitdalen*, *Rundholmen*, *Langholmen* og *Åneskjæran*. Skrivemåtene av de nordsamiske navna er i samsvar med gjeldende rettskrivingsprinsipper for nordsamisk språk. Skrivemåten av de norske navna er i samsvar med den nedarva lokale uttalen og gjeldende rettskrivingsprinsipper for norsk språk. Ut fra de utfyllende reglene for skrivemåten av norske stedsnavn er det høve til å normere bøyingsendelser i stedsnavn i samsvar med dialektuttalen, f.eks. *skjæran*, og ikke *skjærene* (bokmål) eller *skjera* (nynorsk).

Innafor Narvik kommune er det variasjon i uttalen av navneleddet *vatn/vann*, men bare skrivemåten *vatn* er fastsatt tidligere i naturnavn i kommunen. Språkrådet har tilrådd skrivemåten *-vatnet* ettersom denne skrivemåten er brukt tidligere i stedsnavn til offentlig bruk.

Språkrådet har tilrådd skrivemåten *Litlefjellet* ettersom skrivemåten *Litle-* er fastsatt fra før med vedtak i tidligere navnesaker. I dette tilfellet var skrivemåten *Litjefjellet* foreslått i samsvar med dialektuttalen /'liççefjeʎʎe/. Kartverket har ikke fatta vedtak for dette navnet, for vi ønsker å få vurdert skrivemåten av navneleddet for også de øvrige stedsnavna i kommunen der navneleddet inngår. Løpenummer 8 vil derfor bli overført til en ny navnesak.

Språkrådet har også gitt tilråding om skrivemåtene *Ankenes* og *Barøya*, men for disse navna har Kartverket ikke fatta vedtak ettersom navna ikke inngikk i saken da den var sendt ut på høring. Begge navn, Ankeneset (navn på nes) og Barøya (navn på øy), inngår i Sentralt stedsnavnregister med skrivemåtestatus godkjent.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaka blir gjort kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Klage

Vedtaket om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring,

starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Helge Dønvold
seksjonsleder

Aud-Kirsti Pedersen
saksbehandler

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent ut fra interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)
[Utfyllender regler for skrivemåten av nordsamiske stedsnavn](#)

Vedlegg:

Navnesaksskjema
Tilrådingar fra Språkrådet og Sametinget

Kopi SPRÅKRÅDET
SAMEDIGGI / SAMETINGET